

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.8.2019
COM(2019) 379 final

2019/0174 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a doua reuniuni ministeriale a Acordului de la Bonn cu privire la Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025, anexat la declarația ministerială, și cu privire la declarația ministerială

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie adoptată în numele Uniunii, în contextul Acordului de cooperare pentru combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase („Acordul de la Bonn”), în legătură cu adoptarea preconizată a declarației ministeriale și a Planului de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (*Bonn Agreement Strategic Action Plan*, BASAP) pentru perioada 2019-2025, anexat la prezenta propunere.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul de cooperare pentru combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase

Acordul de cooperare pentru combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase („Acordul de la Bonn” sau „acordul”) urmărește să combată poluarea cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase în regiunea Mării Nordului și să protejeze zonele de coastă împotriva dezastrelor maritime și a poluării cronice cauzate de nave și de instalațiile offshore. Acordul a intrat în vigoare la 1 septembrie 1989.

Uniunea Europeană (atunci „Comunitatea Economică Europeană”) este parte contractantă la acord (astfel cum a fost modificat)¹. Statele riverane Mării Nordului care sunt membre ale Uniunii Europene² și Norvegia sunt, de asemenea, părți contractante la acord.

2.2. Acordul de la Bonn

Acordul vizează să promoveze cooperarea activă și asistența reciprocă între statele de coastă și Uniunea Europeană în ceea ce privește combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase pentru a proteja mediul marin și interesele statelor de coastă. În acest sens, acordul prevede că părțile contractante efectuează supravegherea ca ajutor pentru a detecta și a combate poluarea și pentru a preveni încălcările reglementărilor antipoluare. În temeiul Acordului de la Bonn, Marea Nordului este împărțită în diferite zone în care responsabilitatea pentru supravegherea și evaluarea incidentelor revine părților contractante. Acestea au obligația de a informa orice altă parte contractantă în cauză cu privire la faptul că au cunoștință de prezența hidrocarburilor sau a altor substanțe periculoase care ar putea constitui o amenințare gravă pentru coasta sau pentru interesele conexe ale oricărei alte părți contractante. Părțile contractante pot solicita asistență pentru a face față poluării în mare sau pe coastele lor, caz în care părțile contractante chemate în ajutor trebuie să depună toate eforturile pentru a acorda această asistență, în măsura posibilităților lor.

Guvernul depozitar al Acordului de la Bonn este Guvernul Republicii Federale Germania [articolul 18 alineatul (3) din Acordul de la Bonn].

¹ Decizia 84/358/CEE a Consiliului din 28 iunie 1984 privind încheierea Acordului de cooperare pentru combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase (JO L 188, 16.7.1984, p. 7). Acordul a fost modificat în 1989, iar modificările aduse acestuia au intrat în vigoare la 1 aprilie 1994. Comunitatea Economică Europeană a aprobat aceste modificări prin Decizia 93/540/CEE a Consiliului din 18 octombrie 1993 (JO L 263, 22.10.1993, p. 51).

² Belgia, Danemarca, Franța, Germania, Irlanda, Țările de Jos, Suedia și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (situația ratificării la 10.4.2019).

Părțile contractante iau decizii privind acordul, în conformitate cu dispozițiile relevante ale Acordului de la Bonn și cu regulamentul de procedură conex; părțile contractante sunt asistate de un secretariat și de organisme subsidiare [cum ar fi Grupul de lucru privind problemele operaționale, tehnice și științifice referitoare la activitățile de combatere a poluării (OTSOPA)].

2.3. Actul preconizat - Declarația ministerială și Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025

În 2019 se împlinesc 50 de ani de la încheierea acordului. Cu această ocazie, părțile contractante intenționează să adopte o declarație comună în cadrul celei de a doua reuniuni ministeriale a Acordului de la Bonn, în prezența organizațiilor interguvernamentale și a observatorilor din regiunile învecinate, responsabile de combaterea poluării Mării Nordului în sens larg și a intrărilor sale cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase, reuniune care urmează să aibă loc la Bonn, la 11 octombrie 2019 („declarația ministerială”).

În pofida scăderii globale a numărului de scurgeri accidentale de hidrocarburi în apele europene, încă se produc, la intervale regulate, scurgeri accidentale majore de hidrocarburi (și anume, de peste 20 000 de tone). Cu toate că deversările de origine terestră constituie cea mai importantă sursă de hidrocarburi care ajung în ocean în fiecare an, scurgerile accidentale de hidrocarburi reprezintă în continuare o sursă majoră de poluare, reprezentând aproximativ 10-15 % din totalul hidrocarburilor care ajung în ocean în fiecare an la nivel mondial. Prin urmare, declarația ministerială vizează să stabilească o viziune comună asupra unei Mări a Nordului în sens larg și a intrărilor sale care să nu fie afectate de poluarea accidentală, de poluarea evitabilă și de poluarea deliberată, cauzate de transportul maritim, de operațiunile offshore de exploatare a petrolului și a gazelor și de alte activități maritime.

Ca un angajament ferm de a urmări o astfel de viziune, declarația ministerială este menită să demonstreze eforturile reînnoite depuse de părțile contractante la acord în vederea îndeplinirii obiectivelor convenite și a întreprinderii de acțiuni mai eficiente de prevenire, pregătire și răspuns în domeniul poluării marine în Marea Nordului în sens larg și în intrările sale. În acest scop, părțile contractante intenționează să adopte Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn („BASAP”) pentru perioada 2019-2025 – care urmează să fie anexat la Declarația ministerială – care stabilește ținte strategice ambițioase, obiective operaționale și acțiuni pentru punerea acestora în aplicare în perioada 2019-2025.

BASAP pentru perioada 2019-2025 este menit să faciliteze punerea în aplicare a Acordului de la Bonn. BASAP stabilește viziunea, țintele strategice și obiectivele operaționale, precum și acțiuni măsurabile specifice și ținte realiste pentru perioada 2019-2025, pentru a ghida și a direcționa activitatea părților contractante. BASAP recunoaște nevoia de a menține sisteme bine stabilite și de a păstra caracterul operațional al acordului. În același timp, BASAP prezintă oportunități de intensificare a acestor eforturi și de dezvoltare a unor noi direcții.

Primul Plan de acțiune al Acordului de la Bonn a fost aprobat cu ocazia primei reuniuni ministeriale, desfășurată la Dublin în 2010. Acesta a fost reînnoit și actualizat ulterior pentru perioadele 2013-2016 și 2016-2019, cu ocazia reuniunilor părților contractante la acord.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE ADOPTATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

Uniunea urmărește asigurarea unui nivel ridicat de protecție a mediului, în special prin promovarea pe plan internațional a unor măsuri menite să contracareze problemele de mediu la scară regională³; de asemenea, Uniunea vizează să încurajeze cooperarea pentru a spori

³ Articolul 191 din TFUE.

eficacitatea sistemelor de prevenire a catastrofelor naturale sau provocate de om și de protecție împotriva acestora, în special prin promovarea consecvenței acțiunilor întreprinse la nivel internațional în materie de protecție civilă⁴.

De 50 de ani, părțile contractante la Acordul de la Bonn cooperează cu succes la nivel regional în materie de prevenire și combatere a poluării marine cauzate de nave și de instalațiile offshore în Marea Nordului în sens larg. Lucrările Acordului de la Bonn acoperă activități științifice, tehnice și operaționale. Părțile contractante au dobândit cunoștințe de specialitate solide în gestionarea amenințărilor la adresa mediului marin și sunt pregătite să facă față unor noi provocări. BASAP pentru perioada 2019-2025 va ghida și va direcționa sarcinile în curs și sarcinile noi, odată ce va fi aprobat prin declarația ministerială.

Uniunea este parte contractantă la Acordul de la Bonn și este interesată de consolidarea cooperării regionale în ceea ce privește combaterea poluării Mării Nordului în sens larg și a intrărilor sale. Prin urmare, Uniunea ar trebui să sprijine adoptarea declarației ministeriale din 2019, care va implica, la rândul său, aprobarea Planului de acțiune strategic pentru perioada 2019-2025, anexat la aceasta, în conformitate cu procedura aplicabilă a Uniunii, prevăzută la articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4. TEMEIUL JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional care reglementează activitatea organismului în cauză. Acest concept include și instrumentele care nu au caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”⁵.

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Reuniunea ministerială este reuniunea părților contractante la nivel ministerial. Aceasta este convocată ad-hoc cu ocazia celei de a 50-a aniversări a Acordului de la Bonn și a modificărilor care se preconizează a fi aduse acestuia.

Cea de a doua reuniune ministerială a părților contractante are loc la 11 octombrie 2019. Scopul acestei reuniuni este de a adopta o declarație ministerială care să demonstreze eforturile reînnoite depuse de părțile contractante la acord în vederea îndeplinirii obiectivelor convenite și a întreprinderii de acțiuni mai eficiente de prevenire, pregătire și răspuns în domeniul poluării marine în Marea Nordului în sens larg și în intrările sale. În acest scop, părțile contractante intenționează să adopte Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn („BASAP”) pentru perioada 2019-2025 – care urmează să fie anexat la Declarația ministerială – care stabilește ținte strategice ambițioase, obiective operaționale și acțiuni pentru punerea acestora în aplicare în perioada 2019-2025.

⁴ Articolul 196 din TFUE.

⁵ Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

BASAP pentru perioada 2019-2025 are efecte juridice asupra părților contractante. Acesta va ghida și va direcționa sarcinile în curs și sarcinile noi, odată ce va fi aprobat prin declarația ministerială. BASAP este menit să faciliteze punerea în aplicare a Acordului de la Bonn prin stabilirea viziunii, a țințelor strategice și a obiectivelor operaționale ale acordului, precum și a unor acțiuni măsurabile specifice și a unor ținte realiste pe care părțile contractante trebuie să le realizeze în perioada 2019-2025, pentru a ghida și a direcționa activitatea părților contractante. BASAP recunoaște nevoia de a menține sisteme bine stabilite și de a păstra caracterul operațional al acordului. În același timp, BASAP prezintă oportunități de intensificare a acestor eforturi și de dezvoltare a unor noi direcții.

Actul preconizat nu completează și nici nu aduce modificări cadrului instituțional al acordului.

Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului preconizat cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul preconizat urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, și anume cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

În ceea ce privește un act preconizat care urmărește simultan mai multe obiective sau care include mai multe elemente care sunt legate între ele în mod indisolubil, fără ca vreunul să fie accesoriu în raport cu un altul, temeiul juridic material al unei decizii adoptate în baza articolului 218 alineatul (9) din TFUE va trebui să includă, în mod excepțional, diversele temeuri juridice relevante.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Proiectul de Plan de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025 urmărește obiective și include elemente din domeniile protecției mediului și cooperării internaționale în materie de protecție civilă. Aceste elemente ale actului preconizat sunt legate între ele în mod indisolubil, fără ca vreunul să fie accesoriu în raport cu un altul, promovând totodată o consecvență sporită a acțiunilor întreprinse la nivel internațional în materie de protecție civilă⁶.

Prin urmare, temeiul juridic material al deciziei propuse cuprinde următoarele dispoziții: articolele 191 și 196 din TFUE.

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolele 191 și 196 din TFUE, coroborate cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE.

⁶ În special, întrucât părțile contractante la Acordul de la Bonn ar putea să se bazeze pe mecanismul de protecție civilă al Uniunii (a se vedea Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 - JO L 347, 20.12.2013, p. 924).

5. PUBLICAREA ACTULUI PRECONIZAT

Întrucât în cadrul reuniunii părților contractante se vor lua decizii de modificare a Acordului de la Bonn, este oportun ca aceste decizii să fie publicate, după adoptare, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul celei de a doua reuniuni ministeriale a Acordului de la Bonn cu privire la Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025, anexat la declarația ministerială, și cu privire la declarația ministerială

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 196 și 191, coroborate cu articolul 218 alineatul (9),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Acordul de cooperare pentru combaterea poluării Mării Nordului cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase („Acordul de la Bonn” sau „acordul”) a fost încheiat de Uniune (atunci „Comunitatea Economică Europeană”) prin Decizia 84/358/CEE a Consiliului din 28 iunie 1984⁷. Acordul a intrat în vigoare la 1 septembrie 1989. Acordul a fost modificat în 1989, iar modificările aduse acestuia au intrat în vigoare la 1 aprilie 1994. Uniunea (atunci „Comunitatea Economică Europeană”) a aprobat aceste modificări prin Decizia 93/540/CEE a Consiliului din 18 octombrie 1993⁸.
- (2) În 2019 se împlinesc 50 de ani de la încheierea acordului. Cu această ocazie, părțile contractante intenționează să adopte o declarație ministerială în cadrul celei de a doua reuniuni ministeriale a Acordului de la Bonn, în prezența organizațiilor interguvernamentale și a observatorilor din regiunile învecinate, responsabile de combaterea poluării Mării Nordului în sens larg și a intrărilor sale cu hidrocarburi și alte substanțe periculoase, reuniune care urmează să aibă loc la Bonn, la 11 octombrie 2019 („declarația ministerială”).
- (3) Recunoscând cei 50 de ani de cooperare de succes în cadrul Acordului de la Bonn și recunoscând avantajul reciproc al intensificării în continuare a cooperării regionale pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul în domeniul poluării marine accidentale și al poluării marine ilegale cauzate de activitățile maritime din Marea Nordului în sens larg și din intrările sale, declarația ministerială din 2019 vizează să stabilească o viziune comună asupra unei Mări a Nordului în sens larg și a intrărilor sale care să nu fie afectate de poluarea accidentală, de poluarea evitabilă și de poluarea deliberată, cauzate de transportul maritim, de operațiunile offshore de exploatare a petrolului și a gazelor și de alte activități maritime.
- (4) Ca un angajament ferm de a urmări o astfel de viziune, declarația ministerială este menită să demonstreze eforturile reînnoite depuse de părțile contractante la acord în vederea îndeplinirii obiectivelor convenite și a întreprinderii de acțiuni mai eficiente de prevenire, pregătire și răspuns în domeniul poluării marine în Marea Nordului în

⁷ JO L 188, 16.7.1984, p. 7.

⁸ JO L 263, 22.10.1993, p. 51.

sens larg și în intrările sale. În acest scop, părțile contractante intenționează să adopte Planul de acțiune strategic al Acordului de la Bonn pentru perioada 2019-2025 – care urmează să fie anexat la declarația ministerială – care stabilește ținte strategice ambițioase, obiective operaționale și acțiuni pentru punerea acestora în aplicare în perioada 2019-2025.

- (5) Este important să se stabilească poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul celei de a doua reuniuni ministeriale a Acordului de la Bonn, întrucât decizia care urmează să fie adoptată în cadrul reuniunii va produce efecte juridice asupra Uniunii.
- (6) Întrucât Uniunea este parte contractantă la Acordul de la Bonn și este interesată de consolidarea cooperării în ceea ce privește combaterea poluării Mării Nordului în sens larg și a intrărilor sale, este oportun să se semneze și să se sprijine declarația ministerială din 2019, prin care se aprobă Planul de acțiune strategic pentru perioada 2019-2025, anexat la aceasta,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii în cadrul reuniunii ministeriale este de a sprijini adoptarea declarației ministeriale și a Planului de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025, anexat la aceasta.

Se pot aduce modificări minore textului proiectului de Plan de acțiune strategic al Acordului de la Bonn (BASAP) pentru perioada 2019-2025, fără a se pune sub semnul întrebării sprijinul Uniunii.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Comisiei.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*